

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ
ГО «УКРАЇНСЬКЕ НАУКОВЕ
ТА ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНЕ ТОВАРИСТВО»**

***СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ
ЛІНГВІСТИКИ ТА
ЛІНГВОДИДАКТИКИ***

**І ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
14 травня 2020 р.**

РІВНЕ – 2020

матеріалу, тематики уроку та форми його організації.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Головська О., Петренко І. Психолого-фізіологічні основи навчання іноземної мови в початковій школі. Вінницький державний педагогічний університет, Вінниця; 2015.
2. Камінська О. Психологічні аспекти вивчення іноземної мови в 1 класі. Херсонський національний університет, Херсон; 2017.
3. Сисоєва С. Основи педагогічної творчості., Київ., Міленіум; 2006.
4. <https://nus.org.ua/>

УДК [811.111-047.22:373.3]:398

*Х. М. Сторожук, магістрант
Рівненський державний гуманітарний
університет, Рівне*

ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЗАСОБАМИ АНГЛОМОВНОГО ДИТЯЧОГО ФОЛЬКЛОРУ

У статті описується ефективність формування лексичної компетентності молодшого школяра засобами англомовного дитячого фольклору. Виокремлюються знання та вміння учнів, що необхідні для формування лексичної компетентності.

Ключові слова: лексична компетентність, фольклор, художній стиль, лексика.

Постановка проблеми: Відповідно до вимог Державного стандарту початкової загальної освіти, значну роль у навчанні іноземної мови учнів початкової школи відведено на формування лексичної компетентності та особистісно-зорієнтованому підходу. За допомогою фольклорного матеріалу без особливих зусиль дитина вчиться входити в мовленнєві ситуації й

орієнтуватися в її контексті: уловлювати, про що йде мова; стежити за розгортанням контексту мови; задавати адекватні питання і будувати діалог. Проте, важливо пам'ятати про те, що сучасні діти потребують сучасного навчання. Одним із можливих варіантів такого навчання є саме інтерактивне навчання з використанням фольклору.

Аналіз основних досліджень і публікацій: У даній статті розглядається питання використання англійського фольклору з метою формування лексичної компетентності учнів початкової школи в сучасній методиці навчання іноземної мови. Основні аспекти використання фольклорного матеріалу в шкільному навчальному процесі розглядалися у роботах роботи К. В. Балабухи, С. В. Волкової, О. В. Ткачик та ін.

Метою статті є дослідження впровадження можливих малих жанрів англійського фольклору в навчальний процес молодших школярів з метою формування лексичної компетентності.

Виклад основного матеріалу:

Вивчення іноземної мови за допомогою англійського дитячого фольклору у початкових класах розширює знання учнів не лише про мову, а й ознайомлює з одиницею мови – словом. Вивчення лексики розвиває увагу учнів початкових класів до значення й уживання слів у власному мовленні, розвиває саму мову. На основі оволодіння різними способами словотворення формується потенціальний словник учнів. Саме через зацікавлення до вивчення лексики виховується зацікавлення до мови в цілому. Велике значення набуває формування основ лексичної компетентності учнів початкових класів, адже учні молодшої ланки мають здатність до засвоєння великої кількості лексичних одиниць. Молодший шкільний вік є віком становлення особистості [1]. Протягом десятиліть науковці досліджують проблему навчання лексичного матеріалу. Через це вони дійшли висновку, що саме в дитячому віці здатність до опанування іноземними мовами є найвищою. Проте це питання й до сьогодні

залишається актуальним. У навчанні іноземної мови важливу роль відіграє формування лексичної компетентності. Тому, саме в початковій школі вчитель повинен закласти міцну основу для подальшого її розвитку. Цього і вимагає принцип наступності в навчанні учнів. Під лексичною компетентністю молодшого школяра ми розуміємо здатність учня до когнітивної, практичної, мотиваційної, рефлексивно-поведінкової лексичної діяльності з опорою на наявність певного запасу слів у межах вікового періоду, адекватне використання лексем, доречне вживання образних висловів, фразеологічних зворотів [2]. Отже, поняття «лексична компетентність молодшого школяра» значно ширше за поняття «знання», «уміння» та «навички» з лексики, оскільки концентрує у собі спрямованість особистості, гнучкість мислення, її здатність долати стереотипи, передбачати мовленнєві ситуації, характер – самостійність, цілеспрямованість, вольові якості.

Саме використання елементів фольклору на уроках іноземної мови може значно вплинути на розвиток лексичної компетентності. Фольклор, а зокрема і частини з нього, можуть використовуватися не лише при навчанні аспектам мови, але і при формуванні мовної діяльності, особливо усного мовлення. При цьому, відібраний вчителем матеріал має аналізуватися двояко: з врахуванням лінгвістичного та змістового (культурного, історичного) аспектів. Викладання англійської мови дітям молодшого віку – це дуже складний процес, який відбувається в середовищі відсутності англійськомовного оточення. Саме тому вчителям важливо створити це середовище.

Результативність вивчення іноземної мови визначається комплексом методів і форм роботи, які використовуються в навчальному процесі. Ефективність римованих текстів як засобу навчання англійської мови у початковій школі зумовлюється, на наш погляд, зацікавленістю школярів у сприйнятті текстів, що римуються. Аналіз текстів сприяє розвитку творчих здібностей школярів, умінь висловлювати свої думки й аргументувати їх.

Тобто, особливої актуальності набуває питання використання автентичних матеріалів, в число яких входить фольклор, у навчанні молодших школярів лексики англійської мови. Доведено, що найефективніше і найлегше учні молодшої шкільної ланки засвоюють іноземну лексику за допомогою гри. Слід пам'ятати, що в молодшій школі саме гра – найдоцільніший метод для формування лексичної навички у школярів.

Опанувати лексичною компетенцією іноземної мови, не перебуваючи в країні досліджуваної мови, завдання досить важке. Тому важливим завданням учителів є створення реальних й уявлених ситуацій спілкування на уроці іноземної мови, використовуючи для цього різні методи й прийоми роботи.

Навчання іноземним мовам в більшості випадків носить штучно-навчальний характер, і це значно знижує потребу учнів початкової школи у спілкуванні іноземною мовою. Центральним завданням кожного навчального заняття є створення умов іншомовного мовленнєвого спілкування в процесі навчання мові, максимально наближених до звичайних умов [3, 5].

Поряд із цим важливо дати учневі наочне подання про життя, традиції, мовні реалії англійських країн. Засобом реалізації цієї мети можуть служити казки, використання яких сприяє реалізації найважливішої вимоги комунікативної методики «...представити процес оволодіння мовою як збагнення живої іншомовної дійсності...».

Більш того, використання казок на уроках сприяє індивідуалізації навчання й розвитку вмотивованості мовної діяльності тих, кого навчають. При використанні казок на уроках іноземної мови розвиваються два види мотивації: самомотивація, коли казка цікава сама по собі, і мотивація, що досягається тим, що учням буде показано, що він може зрозуміти мову, яку вивчає. Це приносить задоволення й надає віру у свої сили й бажання до подальшого вдосконалювання. Необхідно прагнути до того, щоб учні одержували задоволення від казки саме через розуміння мови, а не тільки через цікавий

сюжет. Ще однією перевагою казки є сила враження й емоційного впливу на учнів. Тому головна увага повинна бути спрямована на формування в учнів особистісного відношення до прочитаного. Успішне досягнення такої мети можливо лише, по-перше, при систематичному читанні, а по-друге, при методично організованому читанні.

Отже, варто використовувати англомовний дитячий фольклор з метою формування лексичної компетентності, а також для розвитку учня, загальної та духовної культури школяра. Ефективність процесу навчання іноземній мові в початкових класах забезпечують готовність та бажання учнів брати участь у міжкультурному спілкуванні мовою, яку вони вивчають. Дотримання на уроках іноземної мови в початкових класах принципів, характерних для комунікативного підходу, сприятиме формуванню й розвитку в молодших школярів практичних навичок і вмінь спілкування іноземною мовою. Велику увагу потрібно приділяти навчанням лексичній стороні мови молодших школярів, тому що лексика є найважливішим компонентом мовної діяльності [4].

Висновки: Отже, результати проведеного нами дослідження під час практики з молодшими школярами та особистий досвід використання елементів фольклорного матеріалу дають нам підстави вважати, що саме використання фольклору на уроках іноземної мови, зокрема у початкових класах забезпечить високу щільність та ефективність уроку, а також вплине на розвиток лексичної компетентності молодшого школяра.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Англійська мова в початковій школі. 2012. – № 8 (93). – С. 10–15.
2. Бігич О. Б. Теорія і практика формування методичної компетенції вчителя іноземної мови початкової школи / О. Б. Бігич. – К. : Ленвіт, 2006. – С. 136–138, 153–156.
3. Кравченко І. М. Методичні рекомендації вчителю, який викладає в 1

класі / І. М. Кравченко //Англійська мова в початковій школі (осн). – 2012. – №10. – С. 5–7.

4. Роман С. В. Методика навчання англійської мови у початковій школі:навч. посібник / С. В. Роман. – К. : Ленвіт, 2006. – С. 208.

5. Самойлюкевич І. В. Перспективи раннього навчання іноземних мов в Україні та за кордоном : монографія / І. В. Самойлюкевич. – Житомир : Видавництво ЖДУ ім. І. Франка, 2012. – С. 261–367.

UDC 373:542

*M. Tadeyeva, Doctor of Pedagogic Sciences,
Professor, Head of Foreign Languages Department*

*National University of Water and
Environmental Engineering, Rivne*

Yu. Pavlovich, Ph.D.

*Ferenc Rakoczi Second Transcarpathian
Hungarian Institute, Berehovo*

RETHINKING GOALS OF FOREIGN LANGUAGE TEACHING IN THE GLOBAL SOCIETY OF THE 21ST CENTURY

“Global education” is a new approach to language teaching that attempts to answer the questions of social inequality, terrorism, ethnic conflicts. It aims to enable students to effectively acquire a foreign language as a means of solving some global problems. Global education gives young people the opportunity to be prepared for citizenship in a global age [6]. The goals of global education involve acquiring skills communication, critical and creative thinking and ability to see issues from multiple perspectives, global awareness curiosity and appreciation of the other cultures, respect of diversity and tolerant attitude to other nations and nationalities.

Language teaching is the first aspect of global education which contributes much for creation new goals and aims of education in the global society of

ЗМІСТ

**СЕКЦІЯ 1. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИЧНИХ ТА
ЛІТЕРАТУРОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

<i>Браценюк М. С.</i>	
Особливості перекладу фразеологізмів німецької мови	4
<i>Гавлитюк З. Б., Ботвінко-Ботюк О. М.</i>	
Фразеологічна синонімія в англійській мові	7
<i>Задорожна І. Д., Ботвінко-Ботюк О. М.</i>	
Особливості перекладу англійських топонімів	10
<i>Зошук Н. В.</i>	
Поетика кольору в літературному дискурсі другої половини ХІХ століття	13
<i>Ковальчу І. В.</i>	
Місце маркування товару в системі «текст :: дискурс»	16
<i>Kosolapov Vadym</i>	
Access Strategy Development in OALD1-10	20
<i>Костюк Л. В.</i>	
Проблеми взаємодії авторського та перекладацького ідіостилів	25
<i>Петрів Х. В.</i>	
Феномен ліворукості: нейролінгвістичні аспекти	28
<i>Потанчук С. С.</i>	
Лінгвокультурологічний підхід до вивчення концепту	32
<i>Романюк Д. Ю.</i>	
Ойконіми в англомовних та україномовних туристичних текстах	35
<i>Стасюк Л. М.</i>	
Топоніми у складі фразеологічних одиниць у німецькій мові	38
<i>Шнайдер А. А.</i>	
Реалізація стратегій ввічливості в англомовному політичному дискурсі	41

**СЕКЦІЯ 2. МОВА – КУЛЬТУРА – КОМУНІКАЦІЯ:
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

Ботвінко-Ботюк О. М., Коляда Е. К.

Міжособистісні стосунки крізь призму невербаліки 45

Курчук Larysa

Denglisch als Indiz des modernen professionellen und nicht-professionellen Sprachgebrauchs im Deutschen 48

Котович І. Р., Осецька Н. Ф.

До питання класифікації скорочень 51

Люшина І. А., Озарчук І. В.

Мовна культура SMS-спілкування 54

Озарчук І. В.

Тенденції розвитку іншомовної освіти у школах країн Балтії 59

Піхотіна О. Ю.

Мовленнєва культура майбутнього юриста 63

Попович Р. Г., Тимощук Т. О.

Шляхи формування німецького прізвища 66

Тимощук І. О.

Emprunts anglais en français moderne 69

Харченко В. В., Сидорчук Н. Л.

Англійська мова як інструмент для отримання інформації у сфері ІТ 72

СЕКЦІЯ 3. СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЛІНГВОДИДАКТИКИ

Litvinchuk A.

Developing English Language Learning Strategies 75

**СЕКЦІЯ 4. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗАГАЛЬНОЇ,
ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ІСТОРІЇ ПЕДАГОГІКИ**

Єфімчук В., Шикун А. В., Тарасюк Н. М.

Сучасні тенденції розвитку вищої освіти 79

Осіпчук Н. В.

Розвиток іншомовної освіти у технічних закладах вищої освіти України
впродовж 1955–1969 років 82

СЕКЦІЯ 5. СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ

Бухало Ю. П., Сидорчук Н. Л.

Використання інформаційних технологій у вивченні англійської мови 85

Станіславчук Н. І.

Формування етичної культури студентів на сучасному етапі розвитку
суспільства 89

СЕКЦІЯ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Сидорчук Н. Л.

Загальні характеристики поняття професійної рефлексії 92

**СЕКЦІЯ 7. ТРАДИЦІЙНІ ТА НОВІТНІ АСПЕКТИ
МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

Valchuk V.

Game Lessons as a Means of Motivating in the Teaching English for Junior Pupils 94

Vaskovska K.

Active Participation in Listening and Speaking within a Second School
Environment (exploring, analysis, recommendations) 97

Дицаковська О. Ю., Безкоровайна О. В.

Формування комунікативної діяльності учнів шляхом упровадження
нестандартних уроків 100

Колібек Ю. А., Безкоровайна О. В.

Методика формування іншомовної компетенції у читанні в учнів старшої
школи 103

Крутько Т. В.

Освітній ресурс Ted як інструмент підвищення рівня мовної підготовки студентів 106

Ляшкевич М. В., Безкоровайна О. В.

Формування іншомовної компетенції учнів старшої школи на основі аудіювання 109

Павлюк І. С., Безкоровайна О. В.

Використання автентичних англомовних текстів у старшій школі 113

Полховська О. М.

Навчання іноземної мови учнів початкової школи засобами образотворчого мистецтва 116

Сторожук Х. М.

Формування лексичної компетентності учнів початкової школи засобами англомовного дитячого фольклору 119

Tadeyeva M., Pavlovich Yu.

Rethinking Goals of Foreign Language Teaching in the Global Society of the 21st Century 124

Третьякова К. В.

Міфоніми-омоніми як гуманітарні та мовні універсалії (на матеріалі латинської мови) 127

Федорчук Б. Р., Кваснецька Н. В.

Формування діалогічної мовленнєвої компетенції учнів основної школи з використанням інтерактивних методів навчання 132

Yaroshchuk D., Gron L.

Reading Strategies for Teaching Senior High School Students 135

**СЕКЦІЯ 8. ФАХОВА ПРОБЛЕМАТИКА ВИЩИХ
ТЕХНІЧНИХ УЧБОВИХ ЗАКЛАДІВ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ**

Бабак В. М.

Шляхи перекладу фразеологізмів 138

Климук М. В.

Структурна класифікація скорочень в космічній класифікації 142

Петрук А. В.

Oil as Important Political Factor 145

Сидорчук Д. О., Осецька Н. Ф.

Скорочення у Twitter-повідомленнях: особливості використання 148

Ярмоліна Г. Ю., Тимошук Т. О.

Wspólność i Różnica w Podatku Akcyzowym w Ukrainie i Polsce 152